

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0468

ES ir Vietnamo pagrindų susitarimas dėl visapusės partnerystės ir bendradarbiavimo (rezoliucija)

2015 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos pagrindų susitarimo dėl visapusės partnerystės ir bendradarbiavimo sudarymo Sąjungos vardu projekto (05432/2015 – C8-0062/2015 – 2013/0440(NLE) – 2015/2096(INI))

(2017/C 399/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (05432/2015),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos pagrindų susitarimo dėl visapusės partnerystės ir bendradarbiavimo projektą (18204/2010),
- atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 ir 209 straipsnius kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. gruodžio 17 d. teisėkūros rezoliuciją ⁽¹⁾ dėl sprendimo projekto,
- atsižvelgdamas į 1990 m. spalio 22 d. nustatytus Vietnamo ir ES (tuo metu Europos Bendrijų) diplomatinis santykius,
- atsižvelgdamas į 1996 m. birželio 1 d. įsigaliojusį ES ir Vietnamo bendrąjį susitarimą dėl bendradarbiavimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad Europos Komisija 2015 m. rugpjūčio 4 d. pranešė, jog pasiekė susitarimą su Vietnamu dėl visapusiško laisvosios prekybos susitarimo (LPS), dėl kurio derybos vyko nuo 2012 m. birželio 26 d.,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 26 d. ES ombudsmenės Emily O'Reilly rekomendacijos projektą, kuriame Komisija raginama toliau nedelsiant atlikti numatyto laisvosios prekybos susitarimo su Vietnamu poveikio žmogaus teisėms įvertinimą,
- atsižvelgdamas į Vietnamui skirtą 2014–2020 m. Europos Sąjungos orientacinę daugiametę programą,
- atsižvelgdamas į 2003 m. pradėtą ES ir Vietnamo dialogą žmogaus teisių klausimais ir ketvirtąjį sustiprinto ES ir Vietnamo dialogo žmogaus teisių klausimais etapą, kuris buvo surengtas Briuselyje 2015 m. sausio 19 d.,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio mėn. pradėtas derybas dėl savanoriškos partnerystės susitarimo su Vietnamu pagal Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 1980 m. gegužės 30 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1440/80 dėl Bendradarbiavimo susitarimo tarp Europos ekonominės bendrijos ir Indonezijos, Malaizijos, Filipinų, Singapūro ir Tailando – Pietryčių Azijos Tautų Asociacijos valstybių narių – sudarymo ⁽³⁾ ir 1997 m. vasario 14 d. pasirašytą Protokolą, pagal kurį Europos bendrijos ir ASEAN valstybių narių bendradarbiavimo susitarimas pradėdamas taikyti Vietnamo Socialistinei Respublikai ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos bendrą komunikatą „ES ir ASEAN: strateginiu tikslu grindžiama partnerystė“,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0467.

⁽²⁾ OL L 136, 1996 6 7, p. 28.

⁽³⁾ OL L 144, 1980 6 10, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 117, 1999 5 5, p. 31.

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 16–17 d. Milane vykusį 10-ąjį ASEM aukščiausiojo lygio susitikimą ir į būsimą susitikimą, vyksiantį 2016 m. Ulan Batore (Mongolija),
- atsižvelgdamas į 2013 m. spalio mėn. vykusį Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Pietryčių Azijos šalimis vizitą Vietname,
- atsižvelgdamas į 2013 m. spalio 30 d. Hanojuje vykusį tarpparlamentinį Europos Parlamento ir Vietnamo susitikimą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugpjūčio mėn. vykusį Komisijos pirmininko José Manuelio Barroso vizitą Vietname,
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio mėn. vykusį Vietnamo ministro pirmininko Nguyen Tan Dungo vizitą Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į 22-ąjį ASEAN ir ES Jungtinio bendradarbiavimo komiteto posėdį, kuris buvo surengtas 2015 m. vasario 5 d. Džakartoje,
- atsižvelgdamas į naujausias savo rezolucijas dėl Vietnamo, ypač 2007 m. liepos 12 d. rezoluciją dėl žmogaus teisių Vietname ⁽¹⁾, 2008 m. spalio 22 d. rezoluciją dėl demokratijos, žmogaus teisių ir naujojo ES ir Vietnamo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ⁽²⁾, 2009 m. lapkričio 26 d. rezoluciją dėl padėties Laose ir Vietname ⁽³⁾, 2013 m. balandžio 18 d. rezoluciją dėl Vietnamo, ypač saviraiškos laisvės ⁽⁴⁾, 2014 m. sausio 15 d. rezoluciją dėl ES ir ASEAN santykių ateities ⁽⁵⁾ ir 2014 m. balandžio 17 d. rezoluciją dėl padėties ES ir Vietnamo laisvosios prekybos susitarimo klausimu ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 11 d. rezoluciją dėl skaitmeninės laisvės strategijos ES užsienio politikoje ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. birželio 13 d. rezoluciją dėl spaudos ir žiniasklaidos laisvės pasaulyje ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į ES Užsienio reikalų tarybos 2014 m. gegužės 12 d. patvirtintas ES žmogaus teisių gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 8 d. rezoluciją „Žmogaus teisės ir technologijos: išilaužimo ir sekimo sistemų poveikis žmogaus teisėms trečiojoje šalyse“ ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad 1995 m. liepos 28 d. Vietnamas tapo nuolatinio Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) nariu,
- atsižvelgdamas į tai, kad Vietnamas yra vienas iš Mekongo upės komisijos, kuri buvo įsteigta 1995 m. balandžio 5 d. siekiant paskatinti bendradarbiavimą Mekongo upės baseino tvaraus vystymosi srityje, steigėjų,
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 26–28 d. Kvala Lumpūre ir Langkavyje (Malaizija) vykusį 26-ąjį Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) aukščiausiojo lygio susitikimą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 29–31 d. Singapūre vykusį 14-ąjį Azijos aukščiausiojo lygio susitikimą saugumo klausimais (Tarptautinio strateginių tyrimų instituto Šangri-La dialogas),
- atsižvelgdamas į Hanojaus principinę deklaraciją, Vietnamo nacionalinę strategiją dėl Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos efektyvumo įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 9 d. Visuotinio periodinio vertinimo darbo grupės pranešimą dėl Vietnamo, į 2014 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos 26-ojoje sesijoje pateiktas visuotinio periodinio vertinimo ataskaitas dėl Vietnamo rekomendacijas ir į tai, kad Vietnamas 2014–2016 m. laikotarpiu yra JT žmogaus teisių tarybos narys,

⁽¹⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 615.

⁽²⁾ OL C 15 E, 2010 1 21, p. 58.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 76.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0189.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0022.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0458.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0470.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0274.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0288.

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į tai, kad Vietnamas neseniai ratifikavo JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir JT neįgaliųjų teisių konvenciją, taip pat į tai, kad 2014 m. liepos mėn. buvo surengtas ilgai lauktas JT specialiojo pranešėjo religijos ar tikėjimo laisvės klausimais vizitas,
 - atsižvelgdamas į tai, kad šiais metais minimos Vietnamo karo pabaigos metinės (prieš 40 metų),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8–0342/2015),
- A. kadangi 2015 m. sukanka 25 metai nuo tada, kai užmegzti ES ir Vietnamo santykiai; kadangi šie santykiai greitai buvo išplėtoti: pradžioje jie apėmė tik prekybą ir pagalbą, o vėliau tapo visapusiškesni;
- B. kadangi šiuo išsamiu partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu siekiama pradėti šiuolaikišką, daug sričių apimančią ir abiem pusėms naudingą partnerystę, pagrįstą bendrais interesais ir principais, būtent lygybės, abipusės pagarbos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių principais;
- C. kadangi ES yra didžiausia Vietnamo eksporto rinka; kadangi ES kartu su savo valstybėmis narėmis yra didžiausia oficialios paramos vystymuisi teikėja Vietnamui ir 2014–2020 m. laikotarpiu ES biudžetas šiam tikslui padidės 30 proc. iki 400 mln. EUR;
- D. kadangi Vietnamo valdžios institucijos pranešė, jog 45 sektoriuose panaikino tiesioginių užsienio investicijų draudimus ir priėmė priemonių, kuriomis, siekiant išlaikyti užsienio investicijas, Vietname supaprastinamas verslo reglamentavimas;
- E. kadangi Vietnamas per pastaruosius dešimtmečius nuosekliai laikėsi akivaizdžiai Europai palankaus požiūrio ir 2012–2015 m. aktyviai bendradarbiavo su ES kaip ASEAN ir ES dialogo santykių ASEAN šalis koordinatorė ir kaip 2015 m. kovo 28 d. – balandžio 1 d. Hanojuje vykusios Tarpparlamentinės sąjungos asamblėjos rengėja; kadangi Vietnamo koordinavimas pasižymėjo tuo, jog surengta daug daugiau ES ir ASEAN susitikimų ir jie buvo aukštesnio lygio; kadangi Vietnamas tapo Pekino vadovaujamo Azijos infrastruktūros investicijų banko (AIIB) nariu;
- F. kadangi ES ir ASEAN santykiai yra visapusiški ir apima daugelį sektorių, įskaitant prekybą ir investicijas, vystymąsi, ekonominius ir politinius reikalus; kadangi 2012 m. buvo priimtas Bandaro Seri Begavano veiksmų planas siekiant skirti daugiau strateginio dėmesio regioniniam ES ir ASEAN bendradarbiavimui minėtuose sektoriuose;
- G. kadangi 2015 m. spalio 5 d. su dvylika Ramiojo vandenyno pakrančių šalių, įskaitant Vietnamą, sudarytas partnerystės su Ramiojo vandenyno šalimis (angl. TPP) susitarimas ir pagal jį sukuriamas naujas prekybos blokas, kurio BVP sudaro 36 proc. pasaulio BVP ir kuris gali daryti didelį poveikį pasaulio prekybai;
- H. kadangi per pastaruosius du dešimtmečius Vietnamas padarė didelę pažangą siekdamas Tūkstantmečio vystymosi tikslų, mažindamas skurdą, vystydamas ekonomiką, užtikrindamas socialinę apsaugą, užimtumą, švietimą ir sveikatos priežiūrą;
- I. kadangi dėl „doi moi“ (atkūrimo) politikos poveikio ir veiksmų siekiant sukurti rinkos ekonomiką taip pat padidėjo santykinis skurdo gylis; kadangi padaugėjo protestų dėl vyriausybės vykdomo žemės ir turto nusavinimo; vis dėlto, kadangi dėl pasaulinio ekonomikos nuosmukio labai sumažėjo Vietnamo eksportas, o šalies BVP 2014 m. augo bene lėčiausiai nuo Azijos ekonominės krizės pabaigos; kadangi Vietnamas turi spręsti sunkumus, susijusius su darbo jėgos augimu – darbingų asmenų kasmet padaugėja daugiau nei vienu milijonu;
- J. kadangi išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo 1 straipsnio 1 dalyje patvirtinamas įsipareigojimas laikytis bendrųjų tarptautinės teisės principų ir nustatyta, kad pagarba demokratijos principams ir žmogaus teisėms yra esminis susitarimo elementas, kuriuo grindžiama abiejų susitarimo šalių vidaus ir tarptautinė politika; kadangi vis dar pasitaiko atvejų, kad žmogaus teisių aktyvistai sulaukiami labai neaiškiomis aplinkybėmis, o būsimasis Vietnamo komunistų partijos kongresas, įvyksiantis 2016 m. sausio mėn., aiškiai parodys, kaip iš tikrųjų Vietname gerbiami demokratijos principai;

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

- K. kadangi rimta Vietnamo problema išlieka saviraiškos (tiek internete, tiek realiame gyvenime), spaudos ir žiniasklaidos, informacijos gavimo, susirinkimų ir asociacijų laisvės apribojimai, taip pat religijos laisvės apribojimai, kaip pranešė JT specialusis pranešėjas religijos ar tikėjimo laisvės klausimais;
- L. kadangi Vietnamas yra svarbus ES partneris derybose dėl klimato kaitos: iki 2015 m. lapkričio mėn. Paryžiuje įvyksiančios JT klimato kaitos konferencijos pažadėjęs 8–10 proc. sumažinti išmetamų teršalų kiekį, palyginti su 2010 m., taip pat sumažinti BVP vienietui tenkantį energijos suvartojimą 1–1,5 proc. per metus;
- M. kadangi daug vietnamiečių palikuonių dėl istorinių saitų yra tapę Europos piliečiais ir kadangi Čekijos Respublika Vietnamo kilmės piliečius pripažino etnine mažuma;
- N. kadangi dėl vienašalių tarptautinę teisę pažeidžiančių veiksmų, kuriuos Kinija pastaruoju metu vykdo ginčytinuose Pietų Kinijos jūros rajonuose, didėja įtampa tarp Kinijos ir kaimyninių Pietų Kinijos jūros šalių, įskaitant Vietnamą; kadangi teritorinių ginčų eskalavimas regione daro poveikį sprendžiant pasaulio reikalus ir kelia rimtą grėsmę taikai, saugumui, stabilumui ir tarptautinei prekybai; kadangi šios įtampos pašalinimas Europos Sąjungai labai svarbus strateginiu požiūriu, siekiant išsaugoti taiką pasaulyje ir užtikrinti pagrindinių jūrų maršrutų Pietų Kinijos jūroje, itin svarbių ES prekybai, stabilumą; kadangi Vietnamas, remdamasis Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (UNCLOS) nuostatomis, oficialiai remia Filipinų 2015 m. kovo 16 d. Nuolatiniam arbitražo teismui Hagoje pateiktą teisinį argumentą;
- O. kadangi tuo pat metu Vietnamas, atsižvelgdamas į atsinaujinusią įtampą Pietų Kinijos jūroje, sustiprino strateginį, saugumo ir energetinį bendradarbiavimą su kaimynais Azijoje ir gerina dvišalius santykius su tarptautiniais veikėjais, pvz., JAV ir Rusija;
- P. kadangi Vietnamas vis dar yra labai užterštas nuo Vietnamo karo likusiais sprogmenimis, o žmonės ir aplinka vis dar jaučia į aplinką patekusio maždaug 20 mln. galonų oranžinio agento (dioksino) pasekmes;
1. palankiai vertina tai, kad sudarytas išsamus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas su Vietnamu, pabrėžiant didelę strateginę svarbą, kuri tenka Vietnamui kaip itin svarbiam ES partneriui Pietryčių Azijoje ir ASEAN; pabrėžia, kad susitarime apibrėžti būsimi plataus masto santykiai siekiant stiprinti tolesnį bendradarbiavimą ir įveikti pasaulinius ir regioninius sunkumus, pvz., gero valdymo ir kovos su korupcija, ekonominės ir socialinės pažangos vadovaujantis tvarios plėtros principu, nusiginklavimo ir masinio naikinimo ginklų, taip pat kovos su terorizmu srityse; ragina valstybių narių vyriausybes ir parlamentus paspartinti ratifikavimo procesą siekiant užtikrinti, kad susitarimas įsigaliotų;
 2. tikisi, kad ratifikavę išsamų partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ES ir Vietnamas turės ekonominės naudos; atkreipia dėmesį į galimą būsimą susitarimo poveikį prekybai ir investicijoms, darbo vietų kūrimui ir skurdo mažinimui; palankiai vertina ekonomines ir finansines reformas, kurių ėmėsi Vietnamo valdžios institucijos, siekdamos paskatinti tolesnę Vietnamo integraciją į pasaulio ekonomiką, ir ragina Vietnamą toliau vykdyti tokias reformas; ragina Vietnamo vyriausybę ir ES tęsti ekonominį, prekybos ir naujųjų technologijų srities bendradarbiavimą daugiašaliuose forumuose; teigiamai vertina tai, kad Vietnamo BVP vienam gyventojui nuo 2010 m. beveik padvigubėjo;
 3. pabrėžia, kad išsamūs partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai yra svarbūs ES ir ASEAN santykiams; mano, kad ES ir ASEAN bendradarbiavimas galėtų būti stiprinamas įvairiose srityse, pvz., finansinio sektoriaus plėtros, skaidrumo ir makroekonominės politikos koordinavimo srityse;
 4. ragina valstybes nares, dedančias pastangas užtikrinti politikos nuoseklumą, kiek įmanoma suderinti pavienius jų pačių vykdomo vystomojo bendradarbiavimo tikslus su išsamia partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime nustatytais tikslais;
 5. palankiai vertina tai, kad, nors išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo procesas dar vyksta, šis susitarimas greitai įgyvendintas prekybos, žmogaus teisių, migracijos, regioninio saugumo, energetikos, mokslo ir technologijų srityse;

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

6. pabrėžia, kad svarbu nustatyti aiškius išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimo kriterijus ir privalomus terminus;
7. palankiai vertina tai, kad į išsamų partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą įtraukti straipsniai dėl bendrų įsipareigojimų ir bendradarbiavimo žmogaus teisių srityje; viliasi, kad tarpusavio sutarimu nustatyta pagarba demokratijos principams ir žmogaus teisėms toliau stiprins ilgalaikį dialogą su Vietnamo vyriausybe, ypač propaguojant saviraiškos, susirinkimų, asociacijų ir religijos laisvę, kaip įtvirtinta Vietnamo Konstitucijos 69 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 9, 10 ir 11 straipsniuose;
8. pabrėžia, kad atviras internetas ir IRT atveria didžiules galimybes ir turi potencialą kurti bei skatinti bendruomenių formavimąsi, pilietinę visuomenę, pasaulio ekonominę, socialinę, mokslinę, kultūrinę ir politinę plėtrą; todėl pabrėžia neribotos prieigos prie laisvo ir atviro interneto svarbą ekonominiu, socialiniu ir žmogaus teisių požiūriu;
9. palankiai vertina Vietnamo valdžios institucijų sprendimą panaikinti vizų režimą penkioms Europos valstybėms ir mano, kad šis sprendimas skatins glaudesnę bendradarbiavimą turizmo sektoriuje;
10. palankiai vertina Vietnamo ministro pirmininko pristatytą pagrindinį planą, pagal kurį bus įgyvendinamos JT ŽTT visuotinio periodinio vertinimo rekomendacijos, taip pat palankiai vertina teismų reformos strategiją, kuri turi būti užbaigta iki 2020 m.;
11. palankiai vertina tai, kad ES padidino Vietnamui 2014–2020 m. laikotarpiu skiriamą OPV biudžetą iki 400 mln. EUR; primygtinai ragina Komisiją investuoti į ES veiklos Vietname matomumo didinimą ir remti ją siekiant kiek galima padidinti šių išteklių strateginį potencialą;
12. ragina ES toliau remti Vietnamo gebėjimų stiprinimą propaguojant pagarbą geram valdymui ir teisinės valstybės principams ir palankiai vertina tai, kad ES, vykdydama bendradarbiavimą, be kita ko, daug dėmesio skiria viešojo administravimo reformoms, įskaitant mokesčius – tai pagrindinis veiksnys, padedantis užtikrinti kuo didesnę vidaus pajamų gavimo pajėgumą ir kovoti su mokesčių vengimu ir korupcija –, mokslui ir technologijoms, transportui, miestų ir regionų planavimui bei plėtrai;
13. ragina Parlamentą ir Komisiją glaudžiai bendradarbiaujant įvertinti bet kokius žmogaus teisių pažeidimus, kad būtų užtikrinta tinkama demokratinė išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimo priežiūra; ragina Komisiją užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Parlamentui;
14. džiaugiasi, kad baigtos derybos dėl LPS; yra tvirtai įsitikinęs, kad ES ir Vietnamo išsamus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas ir LPS turi prisidėti prie žmogaus teisių stiprinimo Vietname;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad į būsimą LPS įtraukiamas Prekybos ir darnaus vystymosi skyrius, įsipareigojama laikytis pagrindinių darbo standartų ir TDO konvencijų, abi pusės įsipareigoja gerbti pagrindines darbuotojų teises – šie įsipareigojimai padės išsaugoti ir tvariai valdyti gamtos išteklius ir ypač daug dėmesio skirti įmonių socialinei atsakomybei ir sąžiningoms bei etiškoms prekybos sistemoms;
16. ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją pateisinti dėl naujojo susitarimo atsiradusius lūkesčius ir užtikrinti, kad ES ir jos valstybių narių pagal partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir būsimą LPS su Vietnamu įgyvendinama politika padėtų skatinti pagarbą žmogaus teisėms, teisinei valstybei ir geram valdymui; ragina stiprinti gebėjimus, kad būtų veiksmingiau nagrinėjami nukentėjusių asmenų ir bendruomenių skundai pagal išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo 35 straipsnį; ragina Vietnamo vyriausybę skatinti pilietinės visuomenės įsitraukimą suteikiant galimybę asociacijoms ir NVO dalyvauti šalies politiniame, ekonominiame ir socialiniame vystymesi;

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

17. ragina Vietnamo vyriausybę daryti konkrečią pažangą įgyvendinant JT ŽTT visuotinio periodinio vertinimo rekomendacijas, visų pirma įsteigti nepriklausomą nacionalinę žmogaus teisių instituciją; primygtinai ragina Komisiją suteikti Vietnamui reikiamą paramą pajėgumams stiprinti; palankiai vertina tai, kad ES teikia finansavimą iš Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės, ir primygtinai ragina tęsti šias iniciatyvas siekiant remti vyriausybės pastangas;

18. ragina 12-ąjį Vietnamo komunistų partijos kongresą, atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. vyks rinkimai, suteikti galimybę piliečiams aktyviau dalyvauti valstybės demokratiniame valdyme, visų pirma leidžiant steigti opozicines partijas, pilietinės visuomenės judėjimus ir NVO;

19. apgailestauja dėl to, kad daugiau kaip 500 kalinių gresia mirties bausmė; ragina Vietnamo vyriausybę nedelsiant paskelbti mirties bausmės vykdymo moratoriumą ir priimti atitinkamus mirties bausmę panaikinančius teisės aktus, ir nors palankiai vertina tai, kad pastebima sistemos pažanga, vis dėlto apgailestauja dėl žmogaus teisių aktyvistų kardomojo kalinimo; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina vyriausybės pasirengimą sumažinti nusikaltimų, už kuriuos baudžiama mirties bausme, skaičių, ir ragina vyriausybę atvirai nurodyti, ar mirties bausmė vis dar vykdoma ir, jei taip, kokiais kaltinimais remiantis ji vykdoma;

20. primena, kad ES ir Vietnamo žmogaus teisių dialogas labai svarbus, nes tai pagrindinė priemonė, kurią galima naudoti siekiant veiksmingai ir pragmatiškai padėti Vietnamui įgyvendinti būtinas reformas ir paskatinti jį tai padaryti;

21. ragina ratifikuoti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą;

22. pažymi, kad drabužių ir tekstilės pramonė, kurioje įdarbinama daugiau kaip du mln. darbuotojų, yra didžiausias Vietnamo eksporto sektorius, ir yra susirūpinęs dėl to, kad trūksta mechanizmų, kuriais pasinaudodami darbuotojai galėtų ginti savo teises; pabrėžia, kad Vietnamo valdžios institucijos nusiųstų gerą žinią pasauliui, ratifikuodamos Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 87 dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo ir TDO konvenciją Nr. 98 dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas;

23. ragina valdžios institucijas neslopinti taikaus naudojimosi teise į saviraiškos, susirinkimų ir asociacijų laisvę; atsižvelgdamas į tai, ragina persvarstyti Baudžiamąjį kodeksą, ypač jo 79, 87, 88 ir 258 straipsnius; pažymi, kad daugiau kaip 18 000 kalinių buvo pritaikyta amnestija, tačiau apgailestauja, kad ji nebuvo taikoma politiniams kaliniams; vis dar yra susirūpinęs dėl 60 sąžinės kalinių (įskaitant žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus, tinklaraštininkus, taip pat kovotojus už teises į žemę, darbininkus ir aplinkosaugos veikėjus), laikomų Vietnamo kalėjimuose ir taikant įvairaus pobūdžio supaprastintą bylų nagrinėjimą nuteistų už nusikaltimus, visų pirma susijusių su saviraiškos laisve ir nusikaltimais valstybei, ir ragina juos paleisti; ragina vykdyti baudžiamosios teisės sistemos reformas, ypač baudžiamojo proceso kodekso, įskaitant sąlygas, pagal kurias taiki veikla nacionalinio saugumo dingstimi laikoma nusikaltimu, reformas; ragina valdžios institucijas sukurti nepriklausomą baudžiamosios teisenos sistemą;

24. ragina gerbti religijos laisvę ir panaikinti etninių ir religinių mažumų (krikščionių, budistų, Hoa Hao ir Cao Dai tikėjimo išpažinėjus) diskriminaciją ir represijas, įskaitant priekabiavimą, slaptą sekimą, bauginimą, sulaukimą, namų areštą, fizinius išpuolius ir draudimą keliauti, ir ypač nebepersekioti tokių religinių bendruomenių, kaip Vietnamo jungtinė budistų bažnyčia, taip pat kalnų gyventojų krikščionių ir khmerų kromų budistų; primygtinai ragina vykdyti reformas, kuriomis būtų gerinamos etninių ir religinių mažumų socialinės ir ekonominės sąlygos, ypač kalnų regionuose; ragina peržiūrėti teisės aktus, pagal kuriuos reglamentuojama religinių grupių registracija; primena tragišką garbingojo Thich Quang Do, 87 metų budistų disidento, likimą – jis daugiau kaip 30 metų gyvena savo vienuolyne namų arešto sąlygomis, nors jam nėra pateikta kaltinimų, ir dar kartą ragina jį paleisti;

25. ragina skubiai reformuoti teisingumo sistemą siekiant užtikrinti tarptautinius teisingo bylos nagrinėjimo standartus, kaip numatyta Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 10 straipsnyje;

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

26. reiškia susirūpinimą dėl to, kad Vietnamas yra vienas iš pagrindinių prekybos žmonėmis šaltinių, taip pat susirūpinęs dėl pranešimų apie didelį vaikų, ypač berniukų, skaičių, kurie nesaugomi įstatymų nuo seksualinio išnaudojimo, tampa vaikų prostitucijos, prekybos ar smurto aukomis; primygtinai ragina Vietnamą parengti griežtus ir veiksmingus vaikų apsaugos įstatymus, kad būtų apsaugoti visi vaikai, nepaisant jų lyties; ragina Komisiją remti Vietnamą stiprinant jo gebėjimus migracijos politikos srityje ir kovoti su prekyba žmonėmis ir organizuotu nusikalstamumu, be kita ko, įgyvendinant darbo ir migracijos politiką; taip pat yra susirūpinęs dėl pranešimų apie Vietnamo kilmės asmenų – prekybos žmonėmis aukų, įskaitant nepilnamečius, – išnaudojimą ES valstybėse narėse; ragina Komisiją skubiai užtikrinti, kad būtų visapusiškai įgyvendinamos pagrindinės apsaugos nuostatos, išdėstytos Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategijoje; ragina Vietnamo vyriausybę ir Komisiją apsvarstyti galimybę pagal išsamų partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą įsteigti pakomitetį arba specializuotą darbo grupę prekybos žmonėmis klausimais;

27. pabrėžia, kad dėl jauno gyventojų amžiaus vidurkio ir vis didėjančios migracijos į miestus Vietnamas susiduria su socialiniais ir ekonominiais iššūkiais;

28. palankiai vertina tai, kad 2013 m. priimtas iš dalies pakeistas žemės įstatymas, tačiau vis dar yra labai susirūpinęs dėl to, kad vykdant plėtros projektus pasitaiko daug nuosavybės teisių pažeidimų, priverstinių iškeldinimų ir valstybės vykdomo žemės konfiskavimo atvejų, taigi šimtai tūkstančių ūkininkų praranda teises į žemę; prašo vyriausybę sustabdyti žemės grobimą ir parengti tinkamus skundų teikimo mechanizmus;

29. palankiai vertina Vietnamo valdžios institucijų plataus masto teisinius įsipareigojimus skatinti lyčių lygybę ir kovoti su diskriminacija, tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad smurtas namuose, prekyba moterimis ir vaikais, didėjantis ŽIV/AIDS užsikrėtusių moterų skaičius, lytinių ir reprodukcinę teisių pažeidimas išlieka rimtomis problemomis; ragina Vietnamo vyriausybę tęsti civilinės metrikacijos reformą ir panaikinti diskriminacinę praktiką, dažnai susijusią su šeimos registro („Hô khâu“) ypatumais, nes ją taikant daugeliui šeimų, o visų pirma vaikų, neleidžiama užsiregistruoti ir kartu įgyti galimybę gauti švietimo ir socialines paslaugas;

30. giria Vietnamą dėl jo vadovaujamo vaidmens Azijoje užtikrinant LGBTI asmenų teises, ypač jam neseniai priėmus įstatymą dėl santuokos ir šeimos, pagal kurį leidžiamos tos pačios lyties asmenų vestuvių ceremonijos;

31. pritaria Vietnamo vyriausybės būgštavimams, kad korupcija yra viena iš pagrindinių Vietnamo problemų; ragina nuodugniau nagrinėti atvejus, kai piliečiai, kurie praneša apie korupcijos atvejus, tampa valdžios institucijų taikiniu; primygtinai ragina Vietnamo valdžios institucijas nuodugniai išnagrinėti smurto prieš žurnalistus, tinklaraštininkus ir informatorius atvejus; taip pat apgailėstauja dėl to, kad Vietnamo vyriausybė netinkamai taiko Baudžiamojo kodekso 258 straipsnį dėl „piktnaudžiavimo demokratinėmis laisvėmis“ – remiantis šiuo straipsniu gali būti skiriama iki septynerių metų laisvės atėmimo bausmė; pažymi, kad nepaisant priimto kovos su korupcija įstatymo tik keliais atvejais baudžiamosios procedūros baigėsi apkaltinamuoju nuosprendžiu, ir ragina vyriausybę jį taikyti griežčiau;

32. ragina Vietnamo valdžios institucijas dėti daugiau kovos su korupcija pastangų, kad būtų pasiūsta gera žinia užsienio investuotojams; pažymi, kad silpna teisinė infrastruktūra ir korupcinė sistema lemia finansinį nenusipėjamumą ir sudaro rimtų kliūčių investicijoms ir įmonių veiklai;

33. yra labai susirūpinęs dėl Vietname aplinkai daromos žalos, taršos, miškų naikinimo, netvarios kasybos veiklos, dėl kurios naikinami ištisi regionai, vandens keliai ir griauamas vietos bendruomenių gyvenimas, taip pat susirūpinęs dėl Vietnamo įmonių veiklos užsienyje, nes jos prisideda prie aplinkos būklės blogėjimo ir žemės grobimo;

34. ragina Vietnamo vyriausybę imtis priemonių siekiant užtikrinti veiksmingą teisės aktų įgyvendinimą ir apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę, visų pirma nuo neigiamo miškų naikinimo ir žaliavų gavybos poveikio, kiekvienai iš paminėtų sričių numatyti aiškius ir rezultatais per tam tikrą laiką pagrįstus tikslus; primygtinai ragina Komisiją teikti reikiamą paramą šiam tikslui pasiekti;

2015 m. gruodžio 17 d., ketvirtadienis

35. pabrėžia, kad Mekongo upės komisija turi vykdyti nuodugnias išankstines konsultacijas ir atlikti išsamų plano plėsti hidroelektrinę pagrindinėje Mekongo upės dalyje poveikio aplinkai, žuvininkystei, pragyvenimui ir tarpvalstybinio poveikio vertinimą;
36. pažymi, kad Gamtos išteklių ir aplinkos ministerija patvirtino pritaikymo prie klimato kaitos strategiją; nurodo, kad šalis yra įsipareigojusi plėsti biomasės ir saulės energijos gamybą, ir palankiai vertina tai, kad ES pagalbos pakete (2014–2020) daug dėmesio skiriama tvarios energetikos vystymui;
37. ragina Komisiją ir valstybes nares, atsižvelgiant į Vietnamo karo pasekmes sveikatai ir aplinkai, apsvarstyti paramos aukoms ir karo veteranams fondo sukūrimo galimybę, taip pat sustiprinti kenksmingų medžiagų pašalinimo ir išminavimo veiksmus siunčiant ekspertų grupes į teritorijas, kuriose iki šiol žūsta žmonės, nors konfliktas baigėsi prieš 40 metų;
38. ragina vyriausybę persvarstyti savo sprendimą statyti ir pradėti eksploatuoti pirmąją Vietnamo atominę elektrinę Nihno provincijoje;
39. palankiai vertina tai, kad Vietnamas ėmėsi konkrečių priemonių, siekdamas gilinti mokslo ir technologijų srities žinias ir vykdyti mokslinius tyrimus, įveikti aukštojo mokslo problemas, pritraukti užsienyje gyvenančius vietnamiečius ir bendradarbiauti su Europos ir JAV akademinėmis institucijomis, kad padėtų vykdyti šį procesą;
40. ragina Kiniją ir atitinkamas kaimynines šalis, įskaitant Vietnamą, dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti įtampą dėl ginčijamos teritorijos Pietų Kinijos jūroje; mano, kad tokia padėtis gali kenkti svarbiems ES interesams regione, įskaitant bendrą ES saugumą ir laivybos laisvę maršrutais, itin svarbiais ES prekybai; pabrėžia, kad ginčus reikia spręsti taikiai, kuriant pasitikėjimą, rengiant dvišales ir regionines diskusijas ir remiantis tarptautine teise, įskaitant jūrų teisę ir nešališkų tarptautinių organų, pvz., UNCLOS, tarpininkavimą; primena, kad svarbu rasti bendradarbiavimu pagrįstus, visas šalis apimančius sprendimus; ragina Komisiją ir vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją aktyviai stebėti padėtį ir siekti, kad ginčas būtų sprendžiamas pagal tarptautinę teisę; palankiai vertina bendrą Kinijos ir Vietnamo vadovų 2015 m. balandžio mėn. pareiškimą, kuriame pasižadama ieškoti taikaus dėl salų kilusių ginčų sprendimo;
41. palankiai vertina ASEAN atliekamą vaidmenį ieškant taikaus ginčų sprendimo, visų pirma siekiant parengti regioninį elgesio kodeksą;
42. ragina sustiprinti parlamentinį bendradarbiavimą ir Parlamento bei tarpparlamentinių posėdžių vaidmenį ir jais pasinaudoti stebint išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimą;
43. mano, kad išsamus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas su Vietnamu suteikia galimybę ES sustiprinti savo padėtį Azijoje ir atlikti svarbesnį vaidmenį regione; pabrėžia, kad šis susitarimas taip pat suteikia didesnių galimybių ES puoselėti taiką, teisinę valstybę, demokratiją ir žmogaus teises, jūrų saugumą ir išteklių dalijimąsi;
44. pabrėžia, kad pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį būtina nedelsiant ir visapusiškai informuoti Parlamentą visais procedūros, susijusios su išsamiu partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu, etapais; primygtinai tvirtina, kad minėtasis informavimas turėtų apimti išsamios rašytinės informacijos apie tai, kokių tikslų siekiama vykdant ES veiksmus ir priimant pozicijas, teikimą Parlamentui, visų pirma informacijos apie žmogaus teisių, saviraiškos laisvės ir teisinės valstybės padėties šalyje raidą; be to, pabrėžia esminį vaidmenį, kurį atlieka ES delegacijos ryšių punktai stebint žmogaus teisių padėtį šalyje;
45. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veikslių tarnybai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Vietnamo vyriausybei ir nacionalinei asamblėjai.
-